

بانک ملت (سهامی عام)

سوالات مطرح شده در سامانه تدان به همراه پاسخ

۱. بر اساس یادداشت توضیحی ۵-۵-۶۱ گزارش حسابرسی شده ۳۱/۰۶/۱۳۹۹ خالص تراز ارزی بانک همگن شده سایر اسعار بر اساس دلار آمریکا ۵۱۹،۵۱۴،۰۱۴،۵۷۶ دلار ذکر شده است اما متأسفانه بر اساس گزارش‌های حسابرسی شده همچنین افشاهای با اهمیت شرکت در خصوص دارایی‌های ارزی شرکت اعداد و ارقام متفاوتی بیان شده است.

خواهشمند است صورت ریز دارایی‌های ارزی شرکت بر اساس نوع آن به تفکیک هر طبقه از دارایی‌ها به صورت ناخالص (به‌طور مثال لیست تسهیلات ارزی اعطایی بدون در نظر گرفتن ذخایر مشکوک‌الوصول)، ذخایر مشکوک‌الوصول مرتبط با هر تسهیلات، خالص آن، اشخاص دریافت‌کننده تسهیلات، وثایق اخذ شده و همچنین تفکیک منشا تأمین آن از جمله منابع داخلی بانک و سایر منابع خارجی مانند صندوق توسعه ملی و غیره را افشا نمایید.

پاسخ: وضعیت باز ارزی بانک در پایان شهریور ماه ۱۳۹۹ بطور ناخالص بالغ بر ۷،۵۷۶ میلیون دلار بوده که به دلیل تعیین تکلیف و وصول بخش قابل توجهی از پرونده‌های مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر در شش ماهه دوم سال و خارج نمودن پرونده‌های مشمول بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵ بانک مرکزی که قابل تسعیر نمی‌باشند، و همچنین اضافه نمودن درآمدهای ارزی شناسایی شده در شش ماهه دوم، در پایان سال بطور خالص معادل ۶،۴۳۶ میلیون دلار گزارش شده است که به تفکیک به شرح ذیل می‌باشد:

شرح	میلیون دلار
تسهیلات و اعتبارات جاری	۲۰،۲۰۱
تسهیلات و اعتبارات معوق	۱،۰۸۸
تسهیلات و اعتبارات مشکوک‌الوصول	۱،۲۷۶
سایر دارائیهای ارزی	۴،۱۶۳
جمع دارائیهای ارزی پولی	۲۶،۷۲۸
کسر می‌شود: بدهی‌های ارزی	(۱۹،۵۰۰)
خالص وضعیت باز ارزی	۷،۲۲۸
کسر می‌شود پرونده‌های مشمول بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵	(۷۹۱)
خالص وضعیت باز ارزی قابل تسعیر	۶،۴۳۶

مبلغ قابل تسعیر بایستی با نرخ ۱۵۹,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار و ۱۹۰,۰۰۰ ریال به ازای هر یورو و سایر اسعار با نرخ برابری آن نسبت به یورو در پایان سال تسعیر گردند و سود تسعیر ناخالص در حدود ۴۲۱,۰۰۰ میلیارد ریال عاید بانک می نماید که نیازمند تعدیلاتی به شرح ذیل می باشد:

با عنایت به اینکه بخش عمده ای از خالص وضعیت باز ارزی مربوط به مطالبات بانک از اشخاص حقیقی و حقوقی با سررسید چندین ساله بوده و در طبقات غیر جاری قرار دارند و با استناد به مقررات و دستورالعملهای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بایستی ذخیره مناسب بابت آنها در حسابها منظور گردد که بر اساس محاسبات اولیه صرفاً در نتیجه اعمال نرخ تسعیر ارز حدود ۲۱۰,۰۰۰ میلیارد ریال هزینه م.م برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ مورد نیاز می باشد.

با توجه به اینکه سازمان امور مالیاتی در تعیین مالیات بانکها بر خلاف الزام بانک مرکزی به استفاده بانکها از نرخ اعلامی، نرخ نیمایی را مبنای محاسبه سود تسعیر ارز قرار داده و برای سال ۱۳۹۷ مبلغ ۸۶,۰۰۰ میلیارد ریال مالیات قطعی مطالبه نموده و برای سال ۱۳۹۸ برگ تشخیصی به مبلغ بیش از ۱۳۲,۰۰۰ میلیارد ریال صادر نموده است و پیش بینی می شود برای سال ۱۳۹۹ نیز مبلغ به مراتب بیشتری مطالبه گردد. بنابراین با در نظر گرفتن ذخیره موجود در دفاتر و تعدیل مبالغ مطالبه شده، مبلغی در حدود ۱۰۴,۰۰۰ میلیارد ریال ذخیره مالیات سنواتی و مبلغ ۲۶,۰۰۰ میلیارد ریال مالیات سال جاری صرفاً بابت درآمد تسعیر ارز نیز در حسابها منظور خواهد گردید.

بدیهی است بانک در جهت صیانت از منافع سهامداران محترم، اعتراض خود را به مبانی محاسبه مالیات اعلام نموده و پیگیری لازم جهت احقاق حقوق خود در مراجع مختلف دادرسی مالیاتی در دست اقدام دارد.

با امعان نظر به مراتب فوق از محل سود تسعیر مبلغ ۸۱,۰۰۰ میلیارد ریال بصورت خالص عاید بانک خواهد شد که مبلغ ۵۷,۸۰۰ میلیارد ریال در اطلاعیه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۹ و مبلغ مازاد معادل ۲۳,۰۰۰ میلیارد ریال در اطلاعیه شفاف سازی مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۶ جهت اطلاع سهامداران محترم در سامانه کدال افشاء گردید.

در مورد بخش دوم سوال نیز با توجه به اینکه حجم پرونده های اعتباری بانک بسیار بالا بوده و امکان ارائه ریز پرونده های ارزی هم به دلیل حجم بالای اطلاعات امکان پذیر نمی باشد لیکن لیستهای مربوطه در هر دوره مالی که به ریز در اختیار سازمان حسابرسی بعنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی قرار گرفته است و آخرین بار در رسیدگی به صورتهای مالی شش ماهه منتهی به ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ ارائه و مورد تایید ایشان قرار گرفته است، در سال جاری نیز به حسابرسان محترم تحویل شده که در حال رسیدگی بوده و پس از تایید حسابرس و در مهلت مقرر بصورت طبقه بندی شده و به تفکیک طبقات و وثایق و مدت زمان در یادداشتهای همراه صورتهای مالی جهت اطلاع سهامداران محترم منتشر خواهد گردید.

۲. بر اساس افشای اطلاعات با اهمیت ۲۷/۰۳/۱۳۹۹ جهت شناسایی سود تسعیر در تاریخ ۲۹/۱۲/۱۳۹۷، ارقام پولی در دسترس در تراز ارزی مثبت (دارایی‌های مازاد) برای بانک ۴,۳۸۸,۷۷۶,۰۱۴ دلار آمریکا بیان شده است و بر اساس تسعیر حسابهای ارزی در دسترس پس از اعمال آثار هزینه مطالبات مشکوک الوصول ناشی از آن از مبلغ ۴۲,۰۰۰ ریال تا ۷۵,۰۰۰ ریال (۳۳,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) مبلغ ۱۲۳,۵۳۷,۹۶۶ میلیون ریال شناسایی نموده است.

بر اساس بند ۸ (تاکید بر مطلب خاص) گزارش حسابرس مستقل و بازرسی قانونی شرکت در تاریخ ۲۹/۱۲/۱۳۹۸ جهت تسعیر دارایی‌های در دسترس شرکت از مبلغ ۷۵,۰۰۰ ریال تا ۹۰,۰۰۰ ریال (۱۵,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار)، مبلغ ۱۲۲,۰۲۸,۰۰۰ میلیون ریال سود تسعیر و به ازای آن ۱۱۶,۵۸۵,۰۰۰ میلیون ریال ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول در حساب‌ها منظور شده است که نهایتاً منجر به سود خالص ۵,۴۴۳,۰۰۰ میلیون ریال شده است.

سپس بر اساس افشای اطلاعات با اهمیت ۱۹/۰۷/۱۳۹۹ جهت شناسایی سود تسعیر در تاریخ ۳۱/۰۶/۱۳۹۹، ارقام پولی در دسترس در تراز ارزی مثبت (دارایی‌های مازاد) برای بانک ۷,۵۷۹,۲۸۸,۰۸۷ دلار آمریکا بیان شده است و بر اساس تسعیر حسابهای ارزی در دسترس پس از اعمال آثار هزینه مطالبات مشکوک الوصول ناشی از آن از مبلغ ۹۰,۰۰۰ ریال تا ۱۱۰,۰۰۰ ریال (۲۰,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) مبلغ ۵۷,۸۰۰,۰۰۰ میلیون ریال شناسایی نموده است.

نهایتاً در بر اساس سپس بر اساس افشای اطلاعات با اهمیت ۱۶/۰۲/۱۴۰۰ جهت شناسایی سود تسعیر در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰، ارقام پولی در دسترس در تراز ارزی مثبت (دارایی‌های مازاد) برای بانک ۶,۴۳۶,۰۰۰,۰۰۰ دلار آمریکا بیان شده است و بر اساس تسعیر حسابهای ارزی در دسترس پس از اعمال آثار هزینه مطالبات مشکوک الوصول ناشی از آن از مبلغ ۱۱۰,۰۰۰ ریال تا ۱۵۹,۰۰۰ ریال (۴۹,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار) مبلغ ۲۳,۸۰۰,۰۰۰ میلیون ریال شناسایی نموده است.

الف) از آنجایی که سطح دارایی‌های ارزی بانک ملت به عنوان مهم‌ترین عامل تاثیرگذار در ارزش آن بانک به شمار می‌رود تمامی افشاهای آن بانک، عامل و مبنای تصمیم‌گیری سهام‌داران است بدیهست افشاهای ضد و نقیض توسط شرکت می‌تواند باعث گمراهی سهام‌داران و عامل ضرر و زیان آنها شود بنابراین خواهشمند است علت اعلام مقدار ارز در دسترس متفاوت از ۴,۳ میلیارد دلار سپس ۷,۶ میلیارد دلار و سپس با کاهش ۱,۱ میلیارد دلاری در گزارش‌های مختلف را به طور دقیق تشریح کرده و مقدار دقیق ارز در دسترس جهت تسعیر را مشخص فرمایید. همچنین علت در دسترس نبودن سایر منابع را تشریح نمایید.

ب) همان گونه که مشخص است بانک برای رشد ۳۳,۰۰۰ ریالی دلار برای ۲۹/۱۲/۱۳۹۷ با اعلام ۴,۴ میلیارد دلار دارایی سودی معادل ۱۲۴ هزار میلیارد ریال شناسایی کرده است در حالی که در گزارش اخیر با رشد

بالتر دلار سود بسیار کمتری اعلام نموده است خواهشمند است به طور دقیق و شفاف مبنای شناسایی سود ناخالص تسعیر برای هر گروه از دارایی‌های بانک همچنین مکانیزم اخذ ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول، مالیات و سایر هزینه‌های مرتبط با تسهیلات اعطایی را به‌طور مشخص بیان کنید.

پاسخ: همانگونه که سهامداران محترم و فعالان بازار سرمایه اطلاع دارند بانک ملت تا قبل از سال ۱۳۹۸ ارقام پولی درائیه‌های ارزی غیر جاری را با استناد به دستورالعمل‌های شناسایی درآمد تسهیلات اعطایی و ممنوعیت شناسایی سود طبقات معوق و مشکوک‌الوصول، تسعیر نمی نمود به همین دلیل طبق روال سالهای گذشته، ارقام غیر جاری در سال ۱۳۹۷ که بالغ بر ۲,۸ میلیارد دلار بود، تسعیر نگردید. از آنجائیکه تغییر با اهمیت نرخ تسعیر ارز از سال ۱۳۹۷ اتفاق افتاده و در اوایل سال ۱۳۹۸ همزمان با تهیه صورتهای مالی بانک، بانکها تقاضای معافیت مالیاتی برای سود تسعیر ارز را مطرح نمودند و موضوع مورد تایید ضمنی بانک مرکزی و وزارت امور اقتصاد و دارائی نیز قرار گرفت و پیشنهادی با همین مضمون نیز برای طرح در هیأت دولت و حتی طرح در جلسه سران قوا آماده گردید بنابراین این بانک بابت مالیات سود ناشی از تسعیر ارز، ذخیره مالیات در حسابها منظور نکرد.

پس از خاتمه رسیدگی مالیاتی سال ۱۳۹۷ مشخص گردید سازمان امور مالیاتی نه تنها معافیت مالیاتی را پذیرفته است بلکه برای تسعیر ارقام پولی از نرخ نیما که بالاتر از نرخ اعلامی بانک مرکزی بود، استفاده نموده و از طرف دیگر کلیه ارقام مطالباتی غیر جاری را نیز تسعیر نموده است. لذا این بانک برای صیانت از حقوق سهامداران محترم در سال ۱۳۹۸ تغییر روش داده و کلیه ارقام مطالباتی غیر جاری را نیز تسعیر نموده و بر همین اساس نسبت به محاسبه ذخیره م.م اقدام نموده که بخش قابل توجهی از آن در رسیدگی مالیاتی سال ۱۳۹۸ مورد پذیرش قرار گرفته است.

همچنین ارقام مقایسه ای سال ۱۳۹۷ را نیز مجدداً با روش جدید محاسبه و تجدید ارائه نموده و بر همین اساس ذخیره م.م برای سال ۱۳۹۷ در حسابها منظور کرده است که موضوع منظور نمودن آن در محاسبات هزینه های مورد قبول مالیاتی از مراجع نظارتی مالیاتی همچنان در دست پیگیری می باشد.

۳. بر اساس یادداشت توضیحی شماره ۱-۳-۱۲ گزارش حسابرسی شده ۳۱/۰۶/۱۳۹۹ تسهیلات ارزی اعطایی از محل منابع داخلی بانک شامل ۵,۱۸۹ میلیون یورو بابت اصل تسهیلات اعطایی به شرکت‌های ملی نفت ایران و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعطا شده است و صراحت موجود در بند اشاره شده مبنی بر وجود تضمینات کافی در تسهیلات اعطایی به آن شرکت‌ها که این شرکت‌ها زیرمجموعه‌های وزارت نفت به عنوان زیرمجموعه‌های دولتی به حساب می‌آیند خواهشمند است مشخص فرمایید میزان مطالبات مشکوک‌الوصول از تسهیلات اعطایی به این شرکت‌ها چقدر است؟ دلایل انتقال مطالبات جاری به مشکوک‌الوصول با وجود تضامین کافی و درجه اعتباری عالی شرکت‌های مذکور و مستندات پی‌گیری‌های انجام گرفته جهت احصای مطالبات اشاره دقیق گردد.

پاسخ: تسهیلات اعطایی به شرکت ملی نفت ایران، شرکت پخش و پالایش فرآورده های نفتی و شرکتهای تابعه شرکت نفت که دولتی می باشند و در سرفصل تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی قرار می گیرد بیش از ۱۳ میلیارد دلار بوده که با احتساب سود و وجه التزام شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۹۹ حدود ۱۹ میلیارد دلار می باشد.

مطابق با بخشنامه بانک مرکزی، برای تسهیلات مذکور صرفاً ذخیره عمومی و به میزان یک و نیم درصد محاسبه و منظور می گردد. لذا تاکید می گردد تسهیلات مذکور که با استناد به بند "ه" تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ تا پایان سال ۱۴۰۰ امهال گردیده، در طبقه جاری قرار دارند و به سرفصلهای غیرجاری منتقل نگردیده است بنابراین ذخیره اختصاصی برای تسهیلات مذکور منظور نگردیده است.

۴. بر اساس شنیده ها مبنای ذخیره مالیات بر عملکرد شرکت توسط سازمان امور اقتصادی فارغ از بخش نامه های بانک مرکزی ج.ا.ا. به عنوان نهاد نظارتی در خصوص تسعیر دارایی های ارزی دلار نیما در تاریخ ۲۹/۱۲/۱۳۹۹ با نرخ برابری ۲۳۲,۶۹۴ ریال در نظر گرفته شده است در حالی که اصل منابع بانک با توجه به دستورات بانک مرکزی بر مبنای دلار ۱۵۹,۰۰۰ ریالی تسعیر شده است همچنین بخشی از آن منابع موجود در بانک به دلیل در دسترس نبودن تسعیر نشده است و در محاسبه مالیات، ذخایر مطالبات مشکوک الوصل که هزینه قابل قبول مالیاتی نیز هستند لحاظ نگردیده است.

از این رو از درآمد بانک نه سود خالص آن پس از کسر هزینه های قابل قبول مالیاتی، آن هم بابت بخشی از دارایی های راکد که در آمدش در عمل به واسطه دستورات بانک مرکزی ج.ا.ا. نصیب بانک نشده است مشمول پرداخت مالیات خواهد شد که به صورت نقد از منابع ریالی بانک پرداخت می شود و همچنین بخش عمده ای از سود آن را از بین می برد. خواهشمند است پی گیری ها و گزارش های مستند و مکتوبی که تاکنون در جهت منافع سهام داران بابت اقناع مقامات مالیاتی به در نظر گرفتن نرخ واحدی برای تسعیر ارز انجام شده است افشا گردد.

پاسخ: همانگونه که در پاسخ سوال ۲ اشاره گردید متاسفانه سازمان امور مالیاتی به نرخ تسعیر ارز اعلامی بانک مرکزی به منظور تسعیر ارقام دارائیهای و بدهی های پولی ارزی بانکها تمکین ننموده و از نرخ نیما برای محاسبه درآمد مشمول مالیات بانک استفاده می نماید و علاوه بر ارقام جاری، مطالبات غیر جاری بانک را نیز مشمول مالیات دانسته و به استناد دستور العمل شماره ۲۰۰/۹۳/۵۲۴ مورخ ۹۳/۶/۲۲ و اصلاحی شماره ۲۰۰/۹۷/۱۷۲ مورخ ۹۷/۱۲/۲۲ که اذعان می دارد در مواقعی که برای تسعیر نرخ ارز نرخهای متعددی (شامل نرخ رسمی ، بازار ثانویه (سامانه نیما) و نرخ آزاد (سنا) وجود داشته باشد می بایست با ملحوظ نظر داشتن اینکه مودی مالیاتی مطابق مقررات مکلف به تسویه حساب به چه نحوی می باشد از نرخهای فوق حسب مورد برای تسعیر استفاده کند ، در همین راستا سازمان امور مالیاتی مبنای محاسبات در آمد حاصل از تسعیر ارز را نرخ نیمایی قرار داده است ، در صورتیکه بموجب بند (ب) ماده ۱۱ قانون پولی

وبانکی، نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری، طبق مقررات این قانون بعهده بانک مرکزی می باشد و در ماده ۱۴ قانون یاد شده موارد نظارت و دخالت بانک مرکزی در امور پولی و بانکی با تصویب شورای پول و اعتبار احصا می گردد.

لیکن با توجه به الزامات مقرر برای بانکهای بورسی مبنی بر رعایت الزامات ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.و اعمال نرخهای مصوب از سوی آن مرجع، این بانک نیز نسبت به تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی خود با نرخ مصوب بانک مرکزی ج.ا. اقدام نمود. لذا با توجه به قطعی شدن مالیات سال ۱۳۹۷ طی برگ قطعی شماره ۱۰۰۰۰۰۰۹۴۵۲۳۴۷۶ مورخ ۱۴۰۰/۱/۹ به مبلغ ۸۶,۳۶۴ هزار میلیارد ریال و ابلاغ برگ تشخیص صادره برای سال ۱۳۹۸ به شماره ۱۰۰۰۰۰۰۹۴۰۷۹۳۳۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ به مبلغ ۱۳۲,۲۷۷ هزار میلیارد ریال و با توجه به نحوه برخورد سازمان امور مالیاتی در خصوص نرخ تسعیر برای سنوات ۹۷ و ۹۸، پیش بینی می گردد که روال موجود برای سال ۹۹ نیز نافذ بوده و در نتیجه می بایست از این بابت محاسبه و ذخیره گیری لازم در دستور کار قرار گیرد.

این بانک علاوه بر اینکه تمامی تلاش و مساعی خود را جهت تقسیط و کاهش مالیات قطعی شده انجام داده است، همچنان ارجاع پرونده به شورای عالی مالیاتی و در صورت عدم پذیرش، پیگیری در سایر مراجع عالی دادرسی مالیاتی در دستور کار بانک قرار داشته، ضمن اینکه با رایزنیهای انجام شده موضوع مربوطه از طریق شورای هماهنگی بانکها، سازمان بورس و اوراق بهادار و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز مورد ادعا و پیگیری می باشد که می توان به عنوان نمونه به نامه های شماره ۰۰۲۰/۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ به عنوان جناب آقای دکتر دژپسند وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و نامه شماره ۰۰۲۰/۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ به عنوان جناب آقای دکتر همتی ریاست محترم بانک مرکزی ج.ا.و، نامه شماره ۰۰۲۰/۴۳۹ مورخ ۹۹/۱۲/۲۵ به عنوان دکتر معمار نژاد معاونت محترم امور بانک و بیمه وزارت امور اقتصادی و دارایی اشاره نمود.

۵. با توجه به توافق بانک ملت با دولت انگلیس مبنی بر دریافت ۱,۲۵ میلیارد پوند از غرامت ۳,۲ میلیارد پوندی مورد ادعا، و اعلام برنده شدن بانک ملت در رسانه ها توسط مدیران در دعوی مطروحه، دلایل کارشناسی هیأت مدیره محترم، جهت دریافت ۹۱ میلیون یورو خسارت از دولت انگلیس به جای مبلغ فوق به سهامداران ارائه گردد؟

پاسخ: مبالغ متنوع مطرح شده در خصوص ادعای بانک در فضای مجازی و رسانه های مختلف صرفاً گمانه زنی بوده و هیأت مدیره بانک با در نظر گرفتن منافع بانک و سهامداران اقدام به توافق با خزانه داری انگلیس نموده و مبلغ مذکور وصول و به حسابهای بانک واریز گردیده و در حسابهای درآمدی سال ۱۳۹۸ بانک ثبت و به نحو مناسب به سهامداران محترم و مراجع نظارتی اطلاع رسانی گردیده است.

۶. ارزش وثایق تسهیلات سوخت شده و اقدامات انجام شده در جهت ترهین، تملیک و فروش وثایق را اعلام بفرمایید.

پاسخ: همانگونه که سهامداران محترم بانک اطلاع دارند طبقه بندی تسهیلات در بانکها بایستی بر مبنای مفاد دستورالعملها و بخشنامه های بانک مرکزی انجام گردد و بانک ملت همواره بر رعایت قوانین و مقررات و دستورالعملهای ابلاغی بانک مرکزی تاکید داشته و دارد. طبق دستورالعملهای بانک مرکزی بانکها پس از انتقال مطالبات از طبقه جاری به طبقات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول و پس از اعلام مراتب به مشتری بابت پرداخت بدهی های خود در آخرین گام اقدام به استفاده از تضامین و وثایق می نماید. برای این منظور علاوه بر ایجاد کمیته های تخصصی برای وصول مطالبات، واحدهای تخصصی مانند اداره کل وصول مطالبات و شرکت وصول مطالبات ایجاد نموده که با همکاری واحدهای حقوقی و نظارتی بانک پیگیر وصول مطالبات بوده و در صورت لزوم نسبت به تملیک وثایق اقدام می نمایند.

بنابراین بانک در رابطه با وصول مطالبات خود و تملیک وثایق عیناً بر اساس دستورالعملهای بانک مرکزی و قوانین آمره و مفاد اساسنامه عمل می نماید و بر اساس مفاد اساسنامه، مطالبات سوخت شده، نیاز به اخذ مصوبه از مجمع عمومی صاحبان سهام می باشد که بر همین اساس نیز اقدام می گردد.

علی ایحال طی چند سال گذشته هیچکدام از مطالبات بانک لاوصول و سوخت شده اعلام نشده و پیگیریهای لازم برای وصول کلیه مطالبات بطور مستمر در حال انجام می باشد.

همچنین بانک بموجب قوانین تملیک وثایق و به استناد مفاد بخشنامه های داخلی نسبت به تملیک آن دسته از وثایقی که مدیون امکان استرداد تسهیلات دریافتی را ندارد، می نماید.

در همین راستا با توجه به الزامات مندرج در مفاد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، مبنی بر فروش املاک تملیکی حد اکثر تا یکسال پس از تاریخ تملیک، اقدامات مقتضی جهت فروش ملک از طریق مزایده اقدام می گردد و از طریق یکی از شرکتهای تخصصی زیر مجموعه نسبت به فروش اقدام می نماید. در این ارتباط طی سنوات ۹۵ تا کنون بانک ملت همواره دارای بیشترین حجم فروش املاک مازاد در مقایسه با سایر بانکها بوده است.

کما اینکه این بانک در سال ۱۳۹۹ نیز تعداد ۳۹۹ فقره از املاک مازاد (اعم از ملکی، سرقفلی و تملیکی) خود را به ارزش کارشناسی ۱۶ هزار میلیارد ریال به فروش رسانده است.

۷. نسبت تسهیلات غیر جاری به مجموع تسهیلات در سال ۱۳۹۹ چقدر بوده است؟ برنامه بانک وصول چه مقدار از این مطالبات در سال جاری می باشد؟

پاسخ: نسبت تسهیلات غیر جاری بانک به مجموع تسهیلات بر اساس صورتهای مالی حسابرسی نشده بانک حدود ۸,۵ درصد می باشد که در مقایسه با اکثر بانکها نسبت پایینی می باشد. البته تلاش هیات مدیره و

کارکنان بانک در جهت کاهش نسبت فوق می باشد و همانگونه که در پاسخ سوال ۶ اعلام شد واحدهای تخصصی برای وصول مطالبات و کاهش مطالبات غیر جاری بانک ایجاد شده و در حال فعالیت می باشند بطوریکه طی سال ۱۳۹۹ بخش قابل توجهی از مطالبات مذکور وصول گردیده و نسبت مذکور در پایان سال ۱۳۹۹ نسبت به پایان سال ۱۳۹۸ کاهش چشمگیری داشته است.

۸. برآورد بانک از جذب منابع و نسبت سپرده‌ها به کل منابع و ترکیب سپرده‌ها برای سال ۱۴۰۰ چه میزان است؟

پاسخ: بانک ملت بر اساس عملکرد حسابرسی نشده سال ۱۳۹۹ توانسته است با رشد ۹۷٪ درصدی نسبت به پایان سال ۱۳۹۸ عملکرد خیره کننده ای در بخش منابع در بین بانک های دولتی و خصوصی شده داشته است. مانده منابع بانک از ۲,۶۴۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۸ به رقم ۵,۲۱۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ رسیده است. همچنین رشد بالای سپرده‌ها در بانک ملت نسبت رقبا باعث گردیده است که سهم بانک از نقدینگی کل کشور افزایش یابد. در سال ۱۴۰۰ نیز برآورد می‌گردد با استمرار افزایش سهم درصد بانک از نقدینگی کشور، میانگین منابع ریالی بانک بیش از ۵۰ درصد نسبت به میانگین سال قبل رشد نماید.

ترکیب سپرده‌های غیرهزینه‌زا در سال ۱۳۹۹ نیز از ۳۲ درصد به ۳۴ درصد افزایش یافته است. همچنین با توجه به عملکرد قابل قبول بانک ملت در بخش زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، جایگاه رقابتی بالا در شبکه شاپرک در سالیان اخیر، به نظر می‌رسد علاوه بر رشد منابع در سال ۱۴۰۰، سهم سپرده‌های غیرهزینه‌زا در ترکیب سپرده‌ها، حفظ و ارتقا یابد.

۹. در حال حاضر نرخ موثر سود تسهیلات اعطایی و میانگین نرخ هزینه سپرده‌های جذب شده بانک به تفکیک ارزی و ریالی، همچنین میزان اسپرد بین سود تسهیلات اعطایی و سپرده‌های بانک چند درصد است؟ در گزارش تفسیری مدیریت منتهی به ۳۰ آذرماه نرخ موثر سود تسهیلات اعطایی ۱۲,۷۴ درصد و نرخ سپرده‌ها ۷,۳۸ گزارش شده است.

پاسخ: در سال ۱۳۹۹ بانک با توجه به موفقیت در طرح‌های وصول مطالبات، حفظ بهداشت اعتباری و سایر برنامه ریزی های انجام گرفته، شاهد رشد بیش از ۱۱۲ درصدی در مانده تسهیلات نسبت به سال ۱۳۹۸ بوده و نرخ موثر تسهیلات ریالی در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۶ درصد بوده است.

همچنین بانک ملت در حوزه جذب منابع، علاوه بر رشد ۹۷٪ درصدی نسبت به پایان سال ۱۳۹۸ توانسته است با بهبود ترکیب سپرده‌های خود (افزایش سهم سپرده‌های غیرهزینه‌زا از ۳۲ درصد در سال ۱۳۹۸ به ۳۴ درصد در سال ۱۳۹۹) موفق به کاهش ۱,۵۶ واحد درصدی نرخ موثر سود پرداختی بر سپرده های هزینه زا در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ (۱۱,۶۵ درصد به ۱۰,۰۹ درصد) گردیده است.

همچنین عملکرد بانک ملت در بخش قیمت تمام شده پول (مجموع بهای تمام شده بهره‌ای و غیربهره‌ای) با کاهش ۰,۳۶ واحد درصدی از ۱۶,۱۱ درصد از سال ۱۳۹۸ به ۱۵,۷۵ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده است.

خاطر نشان می‌سازد پرداخت کسری سود پرداختی توسط این بانک، نشان‌دهنده تراز عملیاتی مثبت بانک و رعایت نرخ‌های مقرر بانک مرکزی در پرداخت سود سپرده بوده است و این خود باعث جذب سپرده‌های بیشتر برای بانک شده و می‌تواند بر قدرت بانک در افزایش سهم بازار در منابع و همچنین افزایش تسهیلات حاصل از این وجوه اقدام نموده و مجدداً باعث بهبود بیشتر تراز عملیاتی بانک خواهد شد.

۱۰. پیش‌بینی شما از مقدار تسهیلات اعطایی بانک ملت در سال ۱۴۰۰ چه مقدار است و نهایتاً برآورد از مانده تسهیلات در پایان سال چقدر می‌شود؟

پاسخ: در سال ۱۳۹۹ با توجه به موفقیت در طرح‌های و صول، حفظ بهداشت اعتباری و سایر برنامه ریزی‌های انجام گرفته، شاهد رشد ۱۱۲ درصدی مانده تسهیلات ریالی می‌باشیم که با توجه به استمرار افزایش سهم در صد بانک از نقدینگی کشور و برآورد رشد ۵۰ درصدی میانگین منابع بانک، برآورد می‌گردد مانده پایان سال ۱۴۰۰ متناسب با رشد منابع و حدود بیش از ۴۰ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۹۹ افزایش یابد.

۱۱. نسبت کل ذخایر به مطالبات (جاری و غیر جاری به تفکیک) همچنین نسبت مطالبات مشکوک الوصول به کل مطالبات بانک چه میزان است و پیش‌بینی و برآورد بانک برای سال ۱۴۰۰ چه مقدار می‌شود؟

پاسخ: همانگونه که در پاسخ سوالات قبل گفته شد فرآیند ذخیره‌گیری برای مطالبات بر اساس دستورالعملها و بخشنامه‌های بانک مرکزی انجام می‌شود لیکن با توجه به تغییر با اهمیتی که در نرخ تسعیر ارز پایان سال ۱۳۹۹ بوجود آمد که در اردیبهشت ماه سال جاری به بانکها ابلاغ گردید با توجه به وضعیت پرونده‌های ارزی غیر جاری ارزی طبیعتاً موجب افزایش نسبی مطالبات و به تبع آن افزایش ذخیره مطالبات مشکوک الوصول خواهد گردید که فرآیند محاسبات مربوطه در دست اقدام می‌باشد که آثار آن در یادداشتهای همراه صورتهای مالی و در مهلت مقرر برای اطلاع سهامداران منتشر خواهد گردید.

۱۲. مقدار تسهیلات ارزی اعطایی در سال ۱۳۹۹ چقدر بوده است چه مقدار از این تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی تأمین شده است و اسپرد این تسهیلات به چه میزان می‌باشد؟

پاسخ: با توجه به محدودیت در تأمین منابع ارزی بانک در سال ۱۳۹۹ تسهیلات اعطایی ارزی بسیار اندک بوده است بطوریکه کل مبلغ تسهیلات اعطایی از محل منابع صندوق توسعه ملی حدود ۵۷ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ می‌باشد.

۱۳. در صورت تغییر و کاهش نرخ سپرده‌ها، پیش‌بینی شما از سهم بانک ملت از سپرده‌های شبکه بانکی در سال ۱۴۰۰ به چه میزان است؟

پاسخ: با توجه به اعتبار و جایگاه رقابتی بانک و عملکرد قابل قبول بانک ملت در زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، جایگاه رقابتی بالا در شبکه شاپرک در سالیان اخیر، به نظر نمی‌رسد تغییرات نرخ سپرده‌ها، تغییر محسوسی در میزان رشد سپرده‌های بانک ایجاد نماید.

نکته قابل توجه این است که با کاهش نرخ سود سپرده‌ها، علاوه بر کاهش نرخ بهره‌ای منابع بانک، معمولاً سهم پول در اقتصاد نسبت به شبه پول افزایش یافته و در نتیجه سهم سپرده غیرهزینه‌زا در بانک ملت نیز افزایش می‌یابد و بانک با توجه به زیرساخت‌های فوق‌الاشاره، پتانسیل بالایی در جذب این سپرده‌ها خواهد داشت.

همچنین با توجه به اینکه بانک ملت همواره در چهارچوب نرخهای اعلامی بانک مرکزی در جذب سپرده‌ها حرکت می‌نماید و با استناد به صورتهای مالی سال ۱۳۹۸ تا سقف ۳,۳ درصد سود بیشتر به سپرده‌های سال ۱۳۹۸ در سال ۱۳۹۹ پرداخت گردید بنابراین با کاهش نرخ سود سپرده‌ها، سود مازاد به صورت تفاوت سود قطعی و علی‌الحساب به سپرده‌گذاران پرداخت خواهد گردید و مشتریان بانک عمدتاً از این موضوع مطلع هستند بنابراین پیش‌بینی می‌شود حتی در صورت کاهش نرخ سود سپرده‌ها، منابع بانک رشد چشمگیری داشته باشد.

۱۴. میزان مانده مطالبات دولتی چقدر است؟

پاسخ: مانده مطالبات از دولت در پایان سال ۱۳۹۹ حدود ۱۹۳,۰۰۰ میلیارد ریال می‌باشد که به دلیل اعمال مفاد ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید و تعیین تکلیف بخش عمده‌ای از پرونده‌های مذکور، مانده مطالبات از دولت نسبت به سال ۱۳۹۸ رشد داشته است.

۱۵. نسبت سپرده‌های بدون هزینه به کل سپرده‌ها در سال ۱۳۹۹ چه مقدار بوده و برنامه بانک رساندن این نسبت به چه عددی در سال ۱۴۰۰ است.

پاسخ: نسبت سپرده‌های بدون هزینه ریالی به کل سپرده‌های ریالی در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۲ درصد بوده است و برآورد می‌گردد که بانک نسبت مذکور را در سال ۱۴۰۰ نیز حفظ نموده و حتی ارتقا دهد.

۱۶. پذیرش گروه مالی ملت در بورس اوراق بهادار تهران در چه مرحله‌ای است؟

پاسخ: درخواست پذیرش نزد بورس اوراق بهادار ثبت شده و در حال انجام فرآیند پذیرش می‌باشد.

۱۷. افزایش سرمایه از محل سود تسعیر که پیش از این بیان شده بود برای سال ۱۴۰۰ پیگیری می‌شود در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

پاسخ: گزارش توجیهی افزایش سرمایه پس از تصویب هیئت مدیره بانک به منظور اظهار نظر حسابرس و بازرس قانونی به سازمان حسابرسی ارسال گردید. حسب نظر سازمان حسابرسی به دلیل کسری ذخایر مطالبات مشکوک الوصول، مالیاتی و اکچوئری مورد تایید قرار نگرفت. لیکن در سال جاری پس از منظور نمودن ذخایر کافی در دفاتر بانک، موضوع افزایش سرمایه مجدداً در دستور کار بانک قرار خواهد گرفت.

۱۸. لطفاً طی جدولی اعلام فرمائید ذخایر سنگینی که هر سال برای اعتبارات مشکوک الوصول گرفته می‌شود، شامل چه مواردی است و چه وثایقی برای آنها گرفته شده است؟

پاسخ: همانگونه که در پاسخ چند سوال قبل نیز اعلام شد ذخیره مطالبات مشکوک الوصول مطابق با بخشنامه شماره ۲۱۲۷۰ مورخ ۱۳۹۱/۱/۳۱ بانک مرکزی ج.ا.ا محاسبه می‌گردد. مطابق با این بخشنامه برای هر گروه از تسهیلات ذخایری از ۱,۵ درصد تا ۱۰۰ درصد منظور می‌گردد بطوریکه برای تسهیلات طبقه جاری ۱,۵٪ و برای سایر تسهیلات ذخیره اختصاصی ۱۰٪ برای طبقه سررسید گذشته، ۲۰٪ برای طبقه معوق و برای طبقه مشکوک الوصول از ۵۰٪ برای تسهیلات با تاخیر کمتر از ۵ سال و از ۵۰٪ تا ۱۰۰٪ برای تسهیلات بیش از ۵ سال از تاریخ آخرین پرداخت یا سررسید، ذخیره م.م منظور می‌گردد.

برای تسهیلات موجود در طبقه مشکوک که بیش از ۵ سال از تاریخ سررسید آن گذشته باشد ارزش وثایق در نظر گرفته نمی‌شود و با عنایت به سهم بالای تسهیلات ارزی با تاخیر بیش از ۵ سال در ترازنامه بانک و افزایش مبالغ تسهیلات ارزی به دلیل انجام تسعیر طی سنوات اخیر مبالغ با اهمیتی در دفاتر بانک ثبت می‌گردد.

بدیهی است پیگیریهای لازم توسط بانک به منظور وصول مطالبات بصورت مستمر در حال انجام می‌باشد.

علی‌ایحال اطلاعات مربوطه به مطالبات جاری و غیر جاری ارزی و ریالی و ذخایر م.م مربوطه بر مبنای صورتهای مالی حسابرسی نشده به شرح ذیل برآورد می‌گردد. بدیهی است احتمال تغییر در اعداد و ارقام مندرج در جدول ذیل در طول فرآیند رسیدگی حسابرس وجود دارد.

سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	شرح
۳۴۶,۲۹۸	۵۱۰,۰۰۰	مانده مطالبات غیر جاری
۳,۰۹۳,۸۷۳	۵,۲۶۰,۰۰۰	مانده مطالبات جاری
۴۶,۴۰۸	۸۰,۰۰۰	ذخیره م.م عمومی
۲۲۰,۳۷۱	۴۰۰,۰۰۰	ذخیره م.م اختصاصی

۱۹. طبق یادداشت ۱-۳-۱۲ صورتهای مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ اعلام شده است که تسهیلات اعطایی ارزی از محل صندوق انرژی شامل مبلغ ۶۶۹،۳۸۱ میلیارد ریال (معادل ۵،۱۸۹ میلیون یورو) بابت اصل تسهیلات به شرکتهای ملی نفت ایران و پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران اعطا گردیده است. وثیقه ارائه شده به بانک نیز شامل شماره م ع / ۲۲۸۶۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۲ با امضا معاون محترم وزیر و مدیر عامل وقت شرکت مذکور، مبنی بر اینکه (به موجب این تضمین نامه بانک ملت حق دارد که مطالبات خود را از هر گونه حساب یا حسابهای شرکت ملی نفت ایران اعم از ارزی یا ریالی نزد هر یک از بانکها بدون طی هر گونه تشریفات قضایی و اداری راسا برداشت و یا تهاثر نمایند) می باشد، آیا تغییری در شرایط و ضمانت نامه ها اتفاق افتاده که هر سال مبالغ سنگینی تحت عنوان هزینه مشکوک الوصول در حسابها لحاظ می گردد؟

پاسخ: همانگونه که در پاسخ سوال ۳ فوق گفته شد تسهیلات اعطایی به شرکت ملی نفت ایران، شرکت پخش و پالایش فرآورده های نفتی و شرکتهای تابعه شرکت نفت که دولتی می باشند و در سرفصل تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی قرار می گیرد بیش از ۱۳ میلیارد دلار بوده که با احتساب سود و وجه التزام شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۹۹ حدود ۱۹ میلیارد دلار می باشد.

با توجه به اینکه تسهیلات مذکور که با استناد به بند "ه" تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ تا پایان سال ۱۴۰۰ امهال گردیده، در طبقه جاری قرار دارند و به سرفصلهای غیرجاری منتقل نگردیده است و از حسابهای شرکتهای مذکور نزد بانک نیز هیچگونه برداشتی صورت نگرفته است.

مزید استحضار اعلام می دارد با توجه به جاری بودن تسهیلات مذکور و با استناد به استانداردهای حسابداری، سود تسهیلات مذکور بصورت تعهدی شناسایی و در حسابها ثبت می گردد.

همچنین برای تسهیلات اعطایی به شرکتهای مذکور که در سرفصل تسهیلات اعطایی و مطالبات از شرکتهای دولتی طبقه بندی می گردند، مطابق بخشنامه بانک مرکزی، صرفاً ذخیره عمومی به میزان یک و نیم درصد محاسبه و منظور می گردد که مبلغ ناچیزی می باشد.

۲۰. طبق افشاء قبلی بانک در مهر ماه ۹۹ تراز ارزی مبلغ ۷،۵۷۹،۲۸۸،۰۸۷ دلار اعلام گردید در حالیکه طبق اطلاعیه اخیر تراز ارزی مبلغ ۶،۴۳۶،۰۰۰،۰۰۰ دلار اعلام گردیده است، دلیل این کاهش چیست؟ علاوه بر این با در نظر گرفتن مبلغ ۶،۴۳۶ میلیون دلار و با لحاظ تفاوت نرخ تسعیر ۱۱۰،۰۰۰ با ۱۵۹،۰۰۰ ریال، مبلغ تسعیر ۳۱۵،۳۶۴ میلیارد ریال می باشد. لطفا با محاسبات بفرمائید که عدد ۲۳،۰۰۰ میلیارد ریال اعلامی از سوی بانک (اختلاف ۲۹۲،۳۶۴ میلیارد ریال) به چه صورت محاسبه گردیده است؟

پاسخ: همانطور که در پاسخ سوال ۱ فوق نیز گفته شد وضعیت باز ارزی بانک در پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۹ بطور ناخالص حدود ۷،۵۷۶ میلیون دلار بوده که به دلیل تعیین تکلیف و وصول بخش قابل توجهی از پرونده

های مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر در شش ماهه دوم سال و خارج نمودن پرونده های مشمول بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵ بانک مرکزی که قابل تسعیر نمی باشند و همچنین اضافه نمودن درآمدهای ارزی شناسایی شده در شش ماهه دوم، در پایان سال بطور خالص معادل ۶,۴۳۶ میلیون دلار گزارش شده است.

کل مبلغ سود تسعیر در سال ۱۳۹۹ بر مبنای نرخهای برابری پایان سال و بر اساس اطلاعات حسابرسی نشده بالغ بر ۴۲۱,۰۰۰ میلیارد ریال می باشد که با توجه به توضیحات ارائه شده در سوالات قبل و با استناد به برگ قطعی سالهای ۱۳۹۷ (بیش از ۸۶,۰۰۰ میلیارد ریال) و تشخیصی سال ۱۳۹۸ (بیش از ۱۳۲,۰۰۰ میلیارد ریال) و همچنین سال جاری که پیش بینی می شود با نرخ نیما که حدود ۲۳۰,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار می باشد، مبنای رسیدگی مالیاتی قرار گیرد و همچنین با اشاره به جدول مندرج در پاسخ سوال ۱۸ نیاز به ذخیره گیری م.م کافی در صورتهای مالی سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ می باشد بنابراین با عنایت به مراتب فوق شفاف سازی مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۶ بطور خالص و پس از اعمال ذخایر مذکور انجام شده است.

مزید استحضار، به دلیل استفاده سازمان امور مالیاتی از نرخهای نیما برای تعیین مالیات، تلاش شده است از حداکثر ظرفیت قابل استفاده برای شناسایی ذخیره م.م و استفاده از مزایای مالیاتی آن و همچنین افزایش شفافیت در مطالبات غیر جاری بانک و در راستای جبران کسری ذخایر مد نظر سازمان حسابرسی برای اخذ موافقت سازمان مذکور با موضوع افزایش سرمایه احتمالی در آینده، استفاده گردد.

۲۱. آیا جهت محاسبه مبلغ مالیات مربوط به تسعیر ارز، هزینه های مطالبات مشکوک الوصول نیز لحاظ گردیده است؟ لطفا جزئیات هزینه های مطالبات مشکوک الوصول که در محاسبه مالیات لحاظ گردیده را اعلام نمایید.

پاسخ: با اشاره به پاسخهای سوالات قبل به اطلاع می رساند با توجه به اینکه هزینه مطالبات مشکوک الوصول بانک عیناً بر اساس مفاد دستور العملهای بانک مرکزی محاسبه و منظور شده است و از منظر قانونی قابلیت دفاع نیز دارد، لذا علیرغم اینکه در سالهای گذشته بخشی از هزینه م.م مورد قبول سازمان امور مالیاتی قرار نگرفته است، لیکن در محاسبه مالیات سال جاری کلیه هزینه های مذکور از درآمد مشمول مالیات کسر و سود خالص پس از کسر ارقام معاف از مالیات، مبنای محاسبه قرار گرفته است.

۲۲. خالص دارایی های ارزی حال حاضر بانک چند دلار می باشد؟ چه مقدار آن قابل تسعیر می باشد؟ دلیل غیر قابل تسعیر بودن هر مورد از دارایی های ارزی را به دور از کلی گویی و با جزئیات بیان نمایید.

پاسخ: مجموع دارائیهای ارزی بانک در پایان سال ۱۳۹۹ حدود ۲۶,۷ میلیارد دلار و بدهی های ارزی بالغ بر ۱۹,۵ میلیارد دلار می باشد بنابراین وضعیت باز ارزی بانک در پایان سال حدود ۷,۲ میلیارد دلار می باشد که

با کسر پرونده های مشمول بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵ بانک مرکزی (معادل ۷۹۱ میلیون دلار) که قابل تسعیر نمی باشند، در پایان سال بطور خالص معادل ۶,۴۳۶ میلیون دلار گزارش شده است.

۲۳. این بانک در ۶ ماهه ۹۹، با نرخ تسعیر ۱۱ هزار تومانی، درآمد ۱۰,۵ هزار میلیارد تومان گزارش کرده است. اکنون با توجه به نرخ تسعیر ۱۵۹۰۰ و مابه التفاوت ۴۹۰۰ تومانی با ۶ ماهه ۹۹ و ۶۹۰۰ تومانی با انتهای سال ۹۸ و فرض ثابت بودن حجم دارایی قابل تسعیر، درآمد تسعیر باید حدود ۳۶ هزار میلیارد تومان بوده باشد. در حالی که در گزارش افشا بانک، سود فرایند تسعیر ۲,۳ هزار میلیارد تومان بیان شده است. یعنی حدود ۳۳,۵ هزار میلیارد تومان هزینه مطالبات مشکوک الوصول و مالیات؟ توضیحات مدیریت بانک در این خصوص چه می باشد؟

پاسخ: همانگونه که در پاسخ سوال ۲۰ نیز بیان شد وضعیت باز ارزی بانک در پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۹ بطور ناخالص حدود ۷,۵۷۶ میلیون دلار بوده که به دلیل تعیین تکلیف و وصول بخش قابل توجهی از پرونده های مشمول ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر در شش ماهه دوم سال و خارج نمودن پرونده های مشمول بخشنامه ۶۰/۱۰۱۵ بانک مرکزی که قابل تسعیر نمی باشند و همچنین اضافه نمودن درآمدهای ارزی شناسایی شده در شش ماهه دوم در پایان سال بطور خالص معادل ۶,۴۳۶ میلیون دلار گزارش شده است که بایستی با نرخ ۱۵۹,۰۰۰ ریال به ازای هر دلار و ۱۹۰,۰۰۰ ریال به ازای هر یورو و سایر اسعار با نرخ برابری آن نسبت به یورو در پایان سال تسعیر گردند و سود تسعیر ناخالص در حدود ۴۲۱,۰۰۰ میلیارد ریال عاید بانک می نماید که نیازمند تعدیلاتی به شرح ذیل می باشد:

با عنایت به اینکه بخش عمده ای از خالص وضعیت باز ارزی مربوط به مطالبات بانک از اشخاص حقیقی و حقوقی با سررسید چندین ساله بوده و در طبقات غیر جاری قرار دارند و با استناد به مقررات و دستورالعملهای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بایستی ذخیره مناسب بابت آنها در حسابها منظور گردد که بر اساس محاسبات اولیه صرفاً در نتیجه اعمال نرخ تسعیر ارز حدود ۲۱۰,۰۰۰ میلیارد ریال هزینه م.م برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ مورد نیاز می باشد.

با توجه به اینکه سازمان امور مالیاتی در تعیین مالیات بانکها بر خلاف الزام بانک مرکزی به استفاده بانکها از نرخ اعلامی، نرخ نیمایی را مبنای محاسبه سود تسعیر ارز قرار داده و برای سال ۱۳۹۷ مبلغ ۸۶,۰۰۰ میلیارد ریال مالیات قطعی مطالبه نموده و برای سال ۱۳۹۸ برگ تشخیصی به مبلغ بیش از ۱۳۲,۰۰۰ میلیارد ریال صادر نموده است و پیش بینی می شود برای سال ۱۳۹۹ نیز مبلغ به مراتب بیشتری مطالبه گردد. بنابراین با در نظر گرفتن ذخیره موجود در دفاتر و تعدیل مبالغ مطالبه شده، مبلغی در حدود ۱۰۴,۰۰۰ میلیارد ریال ذخیره مالیات سنواتی و مبلغ ۲۶,۰۰۰ میلیارد ریال مالیات سال جاری صرفاً بابت درآمد تسعیر ارز نیز در حسابها منظور خواهد گردید.

بدیهی است بانک در جهت صیانت از منافع سهامداران محترم، اعتراض خود را به مبانی محاسبه مالیات اعلام نموده و پیگیری لازم جهت احقاق حقوق خود در مراجع مختلف عالی دادرسی مالیاتی در دست اقدام دارد.

با امعان نظر به مراتب فوق از محل سود تسعیر مبلغ ۸۱,۰۰۰ میلیارد ریال بصورت خالص عاید بانک خواهد شد که مبلغ ۵۷,۸۰۰ میلیارد ریال در اطلاعیه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۹ و مبلغ مازاد معادل ۲۳,۰۰۰ میلیارد ریال در اطلاعیه شفاف سازی مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۶ جهت اطلاع سهامداران محترم در سامانه کدال افشاء گردید.

مزید استحضار، به دلیل استفاده سازمان امور مالیاتی از نرخهای نیما برای تعیین مالیات، تلاش شده است از حداکثر ظرفیت قابل استفاده برای شناسایی ذخیره م.م و استفاده از مزایای مالیاتی آن و همچنین افزایش شفافیت در مطالبات غیر جاری بانک و در راستای جبران کسری ذخایر مد نظر سازمان حسابرسی برای اخذ موافقت سازمان مذکور با موضوع افزایش سرمایه احتمالی در آینده، استفاده گردد.

۲۴. فرآیند اعمال هزینه مطالبات مشکوک الوصول بر درآمد تسعیر دارایی های ارزی را با جزئیات توضیح بفرمایید. وقتی بخش غیر قابل تسعیر دارایی های ارزی کنار گذاشته می شوند دیگر هزینه مطالبات مشکوک الوصول برای بخش قابل تسعیر دارایی های ارزی به چه معناست؟ مگر نه اینکه خود بانک اعلام کرده بود که بیشتر منابع ارزی اش را در اختیار شرکت پالایش نفت و وزارت نفت گذاشته و وثایق معتبر برای آن ها دارد؟ ذخایر مطالبات مشکوک الوصول روی چه مبلغی از درآمد تسعیر، به چه علت و با چه ضریبی اعمال شده است؟

پاسخ: با اشاره به پاسخهای بیان شده در سوالات فوق، ذخیره مطالبات مشکوک الوصول مطابق با بخشنامه شماره ۲۱۲۷۰ مورخ ۱۳۹۱/۱/۳۱ بانک مرکزی ج.ا.ا محاسبه می گردد. مطابق با این بخشنامه برای هر گروه از تسهیلات ذخایری از ۱,۵ درصد تا ۱۰۰ درصد منظور می گردد بطوریکه برای تسهیلات طبقه جاری ۱,۵٪ و برای سایر تسهیلات ذخیره اختصاصی ۱۰٪ برای طبقه سررسید گذشته، ۲۰٪ برای طبقه معوق و برای طبقه مشکوک الوصول از ۵۰٪ برای تسهیلات با تاخیر کمتر از ۵ سال و از ۵۰٪ تا ۱۰۰٪ برای تسهیلات بیش از ۵ سال از تاریخ آخرین پرداخت یا سررسید، ذخیره م.م منظور می گردد.

برای تسهیلات موجود در طبقه مشکوک که بیش از ۵ سال از تاریخ سررسید آن گذشته باشد ارزش وثایق در نظر گرفته نمی شود و با عنایت به سهم بالای تسهیلات ارزی با تاخیر بیش از ۵ سال در ترازنامه بانک و افزایش مبالغ تسهیلات ارزی به دلیل انجام تسعیر طی سنوات اخیر مبالغ با اهمیتی در دفاتر بانک ثبت می گردد.

بدیهی است پیگیریهای لازم توسط بانک به منظور وصول مطالبات بصورت مستمر در حال انجام می باشد. ذکر این نکته ضروریست تسهیلات اعطایی به شرکت ملی نفت ایران در سرفصل تسهیلات دولتی قرار می گیرد و مطابق با بخشنامه بانک مرکزی برای تسهیلات صرفاً ذخیره عمومی به میزان یک و نیم درصد محاسبه می گردد.

۲۵. چگونه است که نرخ تسعیر توسط بانک مرکزی آن هم با کلی تلاش و اصرار فعالان بازار عدد ۱۵۹۰۰ تومان اعلام می شود (در حالی که متوسط نرخ دلار در سال ۹۹ بیشتر از ۲۰ هزار تومان بوده، پایین بودن این عدد هم جای سوال دارد) در حالی که اداره مالیات آن را قبول نداشته و برای اخذ مالیات از بانک، نرخ دلار نیما را ملاک قرار داده است؟ این عدم هماهنگی بین نهادها با متضرر شدن سهامداران بانک همراه بوده است. موضع بانک نسبت به این موضوع چیست؟

پاسخ: همانگونه که در پاسخ سوال ۴ به تفصیل بیان شد این بانک علاوه بر اینکه تمامی تلاش و مساعی خود را جهت تقسیط و کاهش مالیات قطعی شده انجام داده است، همچنان ارجاع پرونده به شورای عالی مالیاتی و در صورت عدم پذیرش، پیگیری در سایر مراجع عالی دادرسی مالیاتی در دستور کار بانک قرار داشته، ضمن اینکه با ریزنیهای انجام شده موضوع مربوطه از طریق شورای هماهنگی بانکها، سازمان بورس اوراق بهادار و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز مورد ادعا و پیگیری می باشد که می توان به عنوان نمونه به نامه های شماره ۰۰۲۰/۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ به عنوان جناب آقای دکتر دژپسند وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و نامه شماره ۰۰۲۰/۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ به عنوان جناب آقای دکتر همتی ریاست محترم بانک مرکزی ج.ا.ا، نامه شماره ۰۰۲۰/۴۳۹ مورخ ۹۹/۱۲/۲۵ به عنوان دکتر معمار نژاد معاونت محترم امور بانک و بیمه وزارت امور اقتصادی و دارایی اشاره نمود.

۲۶. آیا مالیات اعمال شده موضوع تسعیر دارایی های ارزی بر روی درآمد تسعیر بوده است؟ آیا نباید مالیات پس از اعمال و کسر هزینه هایی همچون هزینه های مطالبات مشکوک الوصول از درآمد، اعمال و شناسایی شود؟

پاسخ: همانطور که در پاسخ سوال ۲۱ نیز بیان شد با توجه به اینکه هزینه مطالبات مشکوک الوصول بانک عیناً بر اساس مفاد دستور العملهای بانک مرکزی محاسبه و منظور شده است و از منظر قانونی قابلیت دفاع نیز دارد، لذا علیرغم اینکه در سالهای گذشته بخشی از هزینه م.م مورد قبول سازمان امور مالیاتی قرار نگرفته است، لیکن در محاسبه مالیات سال جاری کلیه هزینه های مذکور از درآمد مشمول مالیات کسر و سود خالص پس از کسر اقلام معاف از مالیات، مبنای محاسبه قرار گرفته است.

این بانک علاوه بر اینکه تمامی تلاش و مساعی خود را جهت کاهش مالیات قطعی شده و نشده انجام داده است، و بطور مستمر در حال پیگیری پرونده ها در هیاتهای مختلف رسیدگیهای مالیاتی و عندالزوم، ارجاع

پرونده به شورای عالی مالیاتی و در صورت عدم پذیرش ، پیگیری در سایر مراجع عالی دادرسی مالیاتی در دستور کار بانک قرار داشته ، ضمن اینکه با رایزنیهای انجام شده موضوع مربوطه از طریق شورای هماهنگی بانکها ، سازمان بورس اوراق بهادار و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز مورد ادعا و پیگیری می باشد که می توان به عنوان نمونه به نامه های شماره ۰۰۲۰/۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ به عنوان جناب آقای دکتر دژپسند وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و نامه شماره شماره ۰۰۲۰/۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ به عنوان جناب آقای دکتر همتی ریاست محترم بانک مرکزی ج.ا. ، نامه شماره ۰۰۲۰/۴۳۹ مورخ ۹۹/۱۲/۲۵ به عنوان دکتر معمار نژاد معاونت محترم امور بانک و بیمه وزارت امور اقتصادی و دارایی اشاره نمود .